

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

18.12.2024. Nr. P005-17/27.1/12964

Uz 18.11.2024. Nr. 18/11-2024

SIA "VVVVV"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanas atteikumu,
uzziņas sniegšanu un atbildes sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir saņēmis SIA "VVVVV" (turpmāk – iesniedzēja), reģ. Nr. 111111111 2024. gada 18. novembra iesniegumu Nr. 18/11-2024 "Par uzziņas sniegšanu" (turpmāk – iesniegums).

Iesniegumā sniegts šāds faktu apraksts.

2023. gada 4. februārī saskaņā ar kontroles talona Nr. S026730L datiem plkst.16.16 Silenes muitas kontroles punktā virzienā no Baltkrievijas Republikas iebrauca kravas transportlīdzeklis. Pārvadātājs – SIA "BBBB".

Muitas amatpersonām tika iesniegti kravas – siltumnīcas, deklarēta ar kombinētās nomenklatūras kodu (turpmāk arī – KN kods) 9406 90 31 un kravas – polikarbonāts, deklarēts ar KN kodu 3920 61 00 pavaddokumenti un minētajai kravai pieteikta importa procedūra, Elektroniskajā muitas datu apstrādes sistēmā iesniedzot importa deklarāciju MRN 23LV000814000165R1.

Saskaņā ar iesniegtajiem kravas pavaddokumenti kravas nosūtītājs – SIA "SSSS PK" (Baltkrievijas Republikas uzņēmums), importētājs un deklarētājs – SIA "AAAA" (SIA "VVVVV" nosaukums līdz 2024. gada 29. maijam).

2023. gada 4. februārī transportlīdzeklis, ar kravu novirzīts padziļinātās kontroles veikšanai un preču fotografēšanai. Par to sastādīts muitas apskates akts Nr. MAALV000814/23-0173.

Saņemts Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – VID) Muitas pārvaldes (turpmāk arī – Muitas pārvalde) atzinums Nr. 65 (turpmāk arī – Atzinums Nr. 65).

Saskaņā ar Atzinumu Nr. 65 saskaņā ar importa muitas deklarāciju (veids un tips: IM A) 23LV000814000165R1 deklarētā prece – siltumnīcas ir klasificējama ar KN kodu 7308 90 98 (metālkonstrukcijas), nevis ar KN kodu 9406 90 31, un polikarbonāta plāksnes klasificējamās ar KN kodu 3925 90 80

(plastmasas būvizstrādājumi), nevis ar KN kodu 3920 61 00. Par to sastādīts muitas apskates akts Nr. MAALV000814/23-0266.

Nemot vērā, ka dzelzs un tērauda izstrādājumi (Harmonizētās sistēmas (turpmāk arī – HS) kods 73) ir iekļauti 2022. gada 2. marta Padomes Regulas (ES) 2022/355, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 765/2006 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Baltkrieviju (turpmāk arī – Regula Nr. 2022/355) XII pielikumā un to imports saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1. q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts, muitas kontroles rezultātā iegūtā informācija tika nosūtīta VID Nodokļu un muitas policijas pārvaldei.

Ar VID nodokļu un muitas policijas pārvaldes amatpersonas 2023. gada 23. februāra lēmumu par kriminālprocesa uzsākšanu nolemts uzsākt kriminālprocesa Nr. 58400012323 pēc Krimināllikuma 84. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm par iespējamo Eiropas Savienības noteikto sankciju pārkāpšanu.

Ar VID nodokļu un muitas policijas pārvaldes amatpersonas 2023. gada 22. marta lēmumu par izņemšanas izdarīšanu nolemts izņemt no transportlīdzekļa šādas preces:

- nesaliktu siltumnīcu karkasu “Agronomist Lux 3,0x4m, 20x40/0,67”, komplektus, kas sastāv no komplektējošām detaļām un skrūvju komplektiem (28 gab.);

- nesaliktu siltumnīcu karkasu “Agronom Sila 3,0x4m, 20x20/0,67”, komplektus, kas sastāv no komplektējošām detaļām un skrūvju komplektiem (61 gab.);

- nesaliktu siltumnīcu karkasu “Tunel Sila 3x2m, 20x20x0,67”, komplektus, kas sastāv no komplektējošām detaļām un skrūvju komplektiem (70 gab.);

- nesaliktu siltumnīcu karkasu “Tunel Sila 3x2m, 20x20/0,67 z oknem”, komplektus, kas sastāv no komplektējošām detaļām un skrūvju komplektiem (20 gab.);

- nesaliktu siltumnīcu karkasu “Tunnel Lux 3,0x2m, 20x40/0,67”, komplektus, kas sastāv no komplektējošām detaļām un skrūvju komplektiem (28 gab.).

Ar 2023. gada 29. marta izņemšanas protokolu iepriekš uzskaitītās preces izņemtas.

2023. gada 19. aprīlī izņemtās preces ar lietisko pierādījumu pieņemšanas un nodošanas aktu Nr. 027686 nodotas Nodrošinājuma valsts aģentūras amatpersonai.

Ar Dienvidlatgales prokuratūras virsprokurora vietnieces 2024. gada 15. augusta lēmumu par kriminālprocesa un procesa par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu juridiskai personai izbeigšanu (turpmāk – 2024. gada 15. augusta lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu), pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 337. panta otrās daļas 3. punktu, 339. panta otro daļu, 377. panta 2. punktu, 392. panta pirmo daļu, 392.¹ pantu, 411. panta 7. punktu un 441.⁴ pantu, tajā skaitā nolemts:

- izbeigt kriminālprocesu Nr. 58400012323 par Krimināllikuma 84. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, jo personas darbībās nav noziedzīgā nodarījuma sastāva;

- izdalīt no kriminālprocesa Nr. 58400012323 materiālus un nosūtīt tos muitas pārvaldei jautājuma lemlēmšanai par iesniedzējas saukšanu pie administratīvās atbildības atbilstoši Muitas likuma 29. pantam;

- izņemtās preces – nesaliktu siltumnīcu “Agronomist Lux 3,0x4m, 20x40/0,67” (28 gab.), “Agronom Sila 3,0x4m, 20x20/0,67” (61 gab.), “Tunel Sila 3x2m, 20x20x0,67” (70 gab.), “Tunel Sila 3x2m, 20x20/0,67 z oknem” (20 gab.) un “Tunnel Lux 3,0x2m, 20x40/0,67” (28 gab.) karkasu komplektus (metālkonstrukcijas), kas sastāv no komplektējošām detaļām un skrūvju komplektiem, kas atrodas glabāšanā Nodrošinājuma valsts aģentūrā, nodot kopā ar izdalītajiem materiāliem Muitas pārvaldei jautājuma lemlēmšanai par rīcību ar tiem.

2024. gada 30. augustā Muitas pārvaldes amatpersona pieņēma lēmumu Nr. 17857000261224-1 par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu (turpmāk arī – Lēmums par procesa uzsākšanu). Ar Lēmumu par procesa uzsākšanu nolemts uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu par pārkāpumu, kas paredzēts Muitas likuma 29. panta trešajā daļā un atzīt iesniedzēju par pie administratīvās atbildības saucamo personu. Tāpat ar Lēmumu par procesa uzsākšanu nolemts izņemt un glabāt šādu mantu:

- nesaliktu siltumnīcu karkasu “Agronomist Lux 3,0x4m, 20x40/0,67”, komplektus, kas sastāv no komplektējošām detaļām un skrūvju komplektiem (28 gab.);

- nesaliktu siltumnīcu karkasu “Agronom Sila 3,0x4m, 20x20/0,67”, komplektus, kas sastāv no komplektējošām detaļām un skrūvju komplektiem (61 gab.);

- nesaliktu siltumnīcu karkasu “Tunel Sila 3x2m, 20x20x0,67”, komplektus, kas sastāv no komplektējošām detaļām un skrūvju komplektiem (70 gab.);

- nesaliktu siltumnīcu karkasu “Tunel Sila 3x2m, 20x20/0,67 z oknem”, komplektus, kas sastāv no komplektējošām detaļām un skrūvju komplektiem (20 gab.);

- nesaliktu siltumnīcu karkasu “Tunnel Lux 3,0x2m, 20x40/0,67”, komplektus, kas sastāv no komplektējošām detaļām un skrūvju komplektiem (28 gab.).

2024. gada 23. septembrī izskatot administratīvā pārkāpuma lietu VID Muitas pārvaldes amatpersona pieņēma lēmumu Nr. 17857000261224-2 par soda piemērošanu (turpmāk arī – Lēmums par soda piemērošanu). Ar Lēmumu par soda piemērošanu nolemts iesniedzējai par administratīvo pārkāpumu, kas noteikts Muitas likuma 29. panta trešajā daļā, t.i., par nepatiesas informācijas vai dokumentu iesniegšanu muitas iestādei Regulas Nr. 952/2013 15. un 163. pantā minētajos gadījumos, piemērot administratīvo sodu – izteikt brīdinājumu. Ar Lēmumu par soda piemērošanu tāpat nolemts atdot izņemto mantu:

- priekšmeti, vielas, produkti – nesalikti siltumnīcu karkasu komplekti, “Agronomist Lux 3,0x4m, 20x40/0,67”, 28 gab.;
- priekšmeti, vielas, produkti – nesalikti siltumnīcu karkasu komplekti, “Agronom Sila 3,0x4m, 20x20/0,67”, 61 gab.;
- priekšmeti, vielas, produkti – nesalikti siltumnīcu karkasu komplekti, “Tunel Sila 3x2m, 20x20x0,67”, 70 gab.;
- priekšmeti, vielas, produkti – nesalikti siltumnīcu karkasu komplekti, “Tunel Sila 3x2m, 20x20/0,67 z oknem”, 20 gab.;
- priekšmeti, vielas, produkti – nesalikti siltumnīcu karkasu komplekti, “Tunnel Lux 3,0x2m, 20x40/0,67”, 28 gab.

Lēmumu par soda piemērošanu, daļā ar kuru nolemts atdot izņemto mantu, iesniedzēja nebija pārsūdzējusi, tāpēc tas ir stājies spēkā.

Nodrošinājuma valsts aģentūras amatpersona mutiski atteica iesniedzējai izpildīt Lēmumu par soda piemērošanu, daļā ar kuru nolemts atdot izņemto mantu, atteikumu pamatojot ar to, ka Nodrošinājuma valsts aģentūra nav saņēmusi informāciju no VID Muitas pārvaldes, par to, ka iesniedzēja ir nokārtojusi muitas formalitātes un ka Nodrošinājuma valsts aģentūra ir tiesīga atdot izņemto mantu iesniedzējai. Nodrošinājuma valsts aģentūras amatpersona šādu izņemto mantu atdošanas kārtību pamatoja ar iekšējiem normatīvajiem dokumentiem, kas parakstīti starp Nodrošinājuma valsts aģentūru un VID.

Iesniedzēja norāda šādu juridiskus apsvērumus.

Administratīvās atbildības likuma 155. panta pirmā daļa nosaka, ka amatpersona, pieņemot lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, lemj par rīcību ar izņemtajām mantām. Ar Lēmumu par soda piemērošanu šis jautājums ir izlemts un nolemts izņemto mantu atdot. Turklāt Lēmums par soda piemērošanu neparedz nekādus nosacījumus izņemtās mantas atdošanai. Proti, ar Lēmumu par soda piemērošanu nav nolemts, ka izņemto mantu ir jāatdod pēc “muitas formalitāšu nokārtošanas”. Attiecīgi Lēmums par soda piemērošanu pats par sevi ir pamats izņemtās mantas atdošanai, bez jebkādu papildus nosacījumu izpildes.

2023. gada 4. februārī mantai, ko ar Lēmumu par soda piemērošanu nolemts atdot, bija pieteikta importa procedūra, jeb “laišana brīvā apgrozībā”. Saskaņā ar importa muitas deklarāciju (veids un tips: IM A) 23LV000814000165R1 šī manta – siltumnīcas bija deklarētas ar KN kodu 9406 90 31.

Saskaņā ar Atzinumu Nr. 65 saskaņā ar importa muitas deklarāciju (veids un tips: IM A) 23LV000814000165R1 deklarētā prece – siltumnīcas ir klasificējama ar KN kodu 7308 90 98 (metālkonstrukcijas), nevis ar KN kodu 9406 90 31.

Kā jau iepriekš tika minēts, dzelzs un tērauda izstrādājumi (HS kods 73) ir iekļauti Regulas Nr. 2022/355 XII pielikumā un to imports, saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1.q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts. Attiecīgi saskaņā ar importa muitas deklarāciju (veids un tips: IM A) 23LV000814000165R1 deklarēto preču – siltumnīcu, klasificējot tās ar KN kodu 7308 90 98 (metālkonstrukcijas), imports no Baltkrievijas ir aizliegts.

Muitas likuma 29. panta piecpadsmitā daļa nosaka, ka par tādu preču, kurām noteikti aizliegumi un ierobežojumi, deklarēšanu muitas procedūrai “laišana brīvā apgrozībā” deklarētājam — fiziskajai personai — piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz četršimt naudas soda vienībām, bet deklarētājam — juridiskajai personai — brīdinājumu vai naudas sodu līdz astoņsimt naudas soda vienībām.

Ņemot vērā minēto iesniedzēja nemaz nav tiesīga mantu, ko ar Lēmumu par soda piemērošanu nolemts atdot, deklarēt muitas procedūrai “laišana brīvā apgrozībā” ar KN kodu 7308 90 98.

Iesniedzējas jautājumi.

1. Vai iesniedzēja ir tiesīga saņemt mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot (ņemot vērā, ka tās imports saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1.q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts)?

2. Kā iesniedzēja var saņemt mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot (ņemot vērā, ka tās imports saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1.q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts)?

3. Vai, lai mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot, iesniedzējai ir jākārt “muitas formalitātes”?

4. Kādas “muitas formalitātes” iesniedzējai ir jākārt, lai saņemt mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot?

5. Vai mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot, iesniedzējai ir jādeklarē muitas procedūrai “laišana brīvā apgrozībā” ar KN kodu 7308 90 98 (ņemot vērā, ka tās deklarēšana muitas procedūrai “laišana brīvā apgrozībā” saskaņā ar Muitas likuma 29. panta piecpadsmito daļu ir aizliegta)?

6. Vai mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot, iesniedzēja ir tiesīga saņemt izvedot to uz Baltkrieviju (ņemot vērā, ka tās imports saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1.q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts)?

7. Kā mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot, iesniedzēja var izvest (atgriezt) uz Baltkrieviju?

Iesniedzējas paskaidrojums, kādēļ šāda uzziņa ir nepieciešama:

Šāda uzziņa iesniedzējai ir nepieciešama, lai zinātu kā rīkoties konkrētajā tiesiskajā situācijā (kad ar Lēmumu par soda piemērošanu nolemts atdot izņemto mantu, bez nosacījumiem, bet Nodrošinājuma valsts aģentūra mantu neatdod tāpēc, ka iesniedzēja nav nokārtojusi kaut kādas “muitas formalitātes” un kad normatīvais regulējums aizliedz mantu, ko ar Lēmumu par soda piemērošanu nolemts atdot, importēt no Baltkrievijas un attiecīgi deklarēt muitas procedūrai “laišana brīvā apgrozībā” ar KN kodu 7308 90 98), lai saņemt mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot.

Administratīvā procesa likuma 98. panta otrā daļa nosaka, ka: “Iesniegumu par uzziņu iesniedz iestādē, kuras kompetencē ir jautājuma izšķiršana pēc būtības”.

Konkrētā jautājuma izšķiršana ir VID kompetencē.

Ņemot vērā minēto un vadoties no Administratīvā procesa likuma 98. panta noteikumiem, iesniedzēja lūdz sniegt uzziņu par iesniedzējas tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot iesniedzējas iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, secina, ka iesniedzējas lūgums par uzziņas sniegšanu par iesniegumā uzdoto pirmo jautājumu un otro jautājumu ir noraidāms šādu apsvērumu dēļ.

Administratīvā procesa likuma 9. nodaļas “Uzziņa par savām tiesībām” mērķis ir iestādei saistošu skaidrojumu sniegšana par privātpersonas tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 98. panta pirmajai un trešajai daļai privātpersonai ir tiesības saņemt uzziņu par savām tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā (turpmāk — uzziņa). Iesniegumā par uzziņu ietver faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošu konkrētu jautājumu, atbilde uz kuru ir atkarīga no to juridiska vērtējuma, paskaidrojumu, kādēļ šāda uzziņa ir nepieciešama, pēc iesniedzēja ieskata – arī juridiskus apsvērumus.

Administratīvā procesa likuma 101. panta otrajā daļā noteikts, ja uzziņas adresāts ir rīkojies atbilstoši viņam izsniegtajai uzziņai, tad iestādes vēlāk izdots administratīvais akts, kas attiecas uz jautājumu, par kuru šī uzziņa sniegta, nevar būt adresātam nelabvēlīgāks arī tad, ja vēlāk iestāde konstatē, ka uzziņa nav bijusi pareiza. Savukārt Administratīvā procesa likuma 101. panta trešajā daļā noteikts, ja jautājums, par kuru sniegta uzziņa, vēlākā administratīvajā lietā ir viens no vairākiem jautājumiem, kas iestādei jāvērtē, tad šis vērtējums nevar būt adresātam nelabvēlīgāks, izņemot gadījumu, kad citādi lietas kopējais iznākums būtu adresātam nelabvēlīgāks vai arī tas būtu pretrunīgs.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2008. gada 14. februāra sprieduma lietā Nr. A42231904 (SKA-34/2008) 13. punktā secinājis, ka uzziņa ir veids, kā persona, pirms vēl valsts nav nodibinājusi konkrētas publiski tiesiskās attiecības administratīvā akta veidā (tātad, realizējot publisko varu), var uzzināt kompetentās iestādes viedokli attiecīgajā jautājumā. Uzziņa ir iestādes atbilde uz uzdoto jautājumu par to, kā konkrētajos apstākļos ir piemērojamas tiesību normas. Caur tiesībām uz uzziņu persona īsteno tai Latvijas Republikas Satversmes 90. pantā garantētās tiesības zināt savas tiesības, kas ir vērstas uz tiesiskās noteiktības un tiesiskās skaidrības nodrošināšanu. Šo tiesību īstenošanas rezultātā persona var plānot savu rīcību, nebaidoties, vai pati ir pareizi sapratusi tiesību normas. Minētā sprieduma 17. punktā ir atzīts, ka iestādei, saņemot iesniegumu izsniegt uzziņu, ir jāapzinās gan tas, ka persona prasa uzziņu tieši tā iemesla dēļ, lai noskaidrotu savus publiski tiesiskos pienākumus, gan tas, ka, ļoti iespējams, persona rīkosies atbilstoši uzziņā teiktajam.

No minētā izriet, ka uzziņas sniegšanas mērķis ir sniegt konsultāciju par to, kā, pēc iestādes ieskatiem, privātpersonai būtu jārīkojas konkrētajā tiesiskajā situācijā, lai privātpersonas veiktās darbības saskaņā ar uzziņā norādīto iestāde uzskatītu par likumīgām. Tādējādi uzziņa ir veids, kā persona var uzzināt kompetentās iestādes viedokli par tiesību normu piemērošanu konkrētā situācijā,

pirms ir uzsākta publiski tiesisko attiecību dibināšana (administratīvā akta izdošana).

Saskaņā ar Administratīvās rajona tiesas 2010. gada 25. novembra sprieduma lietā Nr. A42768609, A03265-10/11 12. punktā minēto no Administratīvā procesa likuma regulējuma par uzziņu un tiesu prakses uzziņas izsniegšanā secināms, ka uzziņa izsniedzama konkrētai privāto tiesību personai tieši par šīs personas konkrētām situācijām, lai tieši uzziņas pieprasītājs var baudīt uzziņas tiesiskās sekas, un iestāde uzņemas saistības par izsniegto uzziņu attiecībā pret konkrēto personu, nevis abstraktu personu loku. Tiesas ieskatā iestādei ir pamats atteikt uzziņas izsniegšanu personai, ja no iesnieguma secināms, ka tā nepieciešama nevis uzziņas pieprasītājam, bet citiem privāto tiesību subjektiem.

Tādējādi uzziņa tiek izsniegta iesniedzējam par konkrētu jautājumu tā tiesiskajā situācijā, lai iesniedzējs to varētu izmantot vēlākā administratīvajā lietā. Tātad iesniegumā uzdotajiem jautājumiem jābūt par konkrētām tiesiskajām attiecībām, kam varētu sekot iesniedzēja rīcība atbilstoši iestādes sniegtajai uzziņai un par kurām iestāde vēlāk attiecībā uz iesniedzēju varētu izdot administratīvo aktu.

Administratīvā procesa likuma 1.panta trešā daļa noteic, ka administratīvais akts ir uz āru vērsts tiesību akts, ko iestāde izdod publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu vai personām, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības vai konstatējot faktisko situāciju. Administratīvais akts ir arī tāds lēmums, kuru likumā paredzētajos gadījumos iestāde izdod attiecībā uz individuāli nenoteiktu personu loku, kas atrodas konkrētos un identificējamos apstākļos (vispārīgais administratīvais akts). Administratīvais akts ir arī lēmums par amatpersonas vai iestādei īpaši pakļautas personas tiesiskā statusa nodibināšanu, maiņu, izbeigšanu un šīs personas disciplināro sodīšanu, kā arī cits lēmums, ja tas būtiski ierobežo amatpersonas vai iestādei īpaši pakļautas personas cilvēktiesības. Amatpersona šīs daļas izpratnē nav iestādes darbinieks, ar kuru atbilstoši normatīvajiem aktiem dibināmas darba tiesiskās attiecības. Administratīvais akts nav:

- 1) iestādes lēmums vai cita veida darbība privāto tiesību jomā;
- 2) iestādes iekšējs lēmums, kas skar tikai pašu iestādi, tai padotu iestādi vai īpaši pakļautu personu;
- 3) starplēmums (tostarp procesuāls lēmums) administratīvā procesa ietvaros, izņemot gadījumu, kad tas pats par sevi skar būtiskas personas tiesības vai tiesiskas intereses vai būtiski apgrūtina to īstenošanu;
- 4) Saeimas, Valsts prezidenta, Ministru kabineta vai pašvaldības domes (padomes) politisks lēmums (politisks paziņojums, deklarācija, aicinājums un paziņojums par amatpersonu ievēlēšanu u. tml.);
- 5) tiesas nolēmums, kriminālprocesuāls lēmums, kā arī lēmums, kas pieņemts administratīvā pārkāpuma procesā.

Tādējādi administratīvais akts nav lēmums administratīvo pārkāpumu procesā un ar tā izpildes nodrošināšana nav saistīta ar administratīvā akta izdošanu.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta pirmajā daļā noteikts, ka valsts pārvalde ir pakļauta likumam un tiesībām. Tā darbojas normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros. Valsts pārvalde savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim.

Likuma “Par Valsts ieņēmumu dienestu” 1. pantā noteikts, ka Valsts ieņēmumu dienests ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus Eiropas Savienības budžetam, īsteno muitas politiku un kārto muitas lietas.

Likuma “Par Valsts ieņēmumu dienestu” 2. panta 5. punktā noteikts, ka viens no Valsts ieņēmumu dienesta galvenajiem uzdevumiem ir šajā likumā noteiktajā kārtībā konsultēt nodokļu maksātājus nodokļu normatīvo aktu piemērošanas jautājumos. Atbilstoši likuma “Par Valsts ieņēmumu dienestu” 8. panta 7. punktam Valsts ieņēmumu dienesta uzdevumi nodokļu (nodevu) administrēšanā ir noteikti likumā “Par nodokļiem un nodevām” (18. pants). Papildus tiem Valsts ieņēmumu dienests konsultē nodokļu maksātājus nodokļu normatīvo aktu piemērošanas jautājumos, kuri attiecas uz konkrēto nodokļu maksātāju un radušies šā maksātāja ar nodokli apliekamo darbību rezultātā.

Tādējādi Valsts ieņēmumu dienests sniedz konsultācijas par jautājumiem, kuri attiecas uz konkrēto nodokļu maksātāju saistībā ar nodokļu un muitas jomas normatīvo aktu piemērošanu. Tātad iesniegumā uzdotajiem jautājumiem jābūt par nodokļu normatīvo aktu vai normatīvo aktu muitas jomā piemērošanu konkrētā tiesiskā situācijā, kam varētu sekot iesniedzēja rīcība atbilstoši iestādes sniegtajai uzziņai un par kuriem iestāde vēlāk attiecībā uz iesniedzēju varētu izdot administratīvo aktu.

Administratīvās atbildības likuma 2. panta pirmajā daļā noteikts, ka administratīvās atbildības sistēmu veido normatīvie akti, kuros ir noteikti administratīvie pārkāpumi, administratīvie sodi un administratīvo pārkāpumu process.

Izvērtējot iesniedzējas iesniegumā sniegto faktu aprakstu un uzdotos pirmo un otro jautājumu par to, kā pareizi rīkoties attiecībā uz administratīvā pārkāpuma procesā ar Valsts ieņēmumu dienesta 2024. gada 23. septembra lēmumā Nr.17857000261224-2 par soda piemērošanu atdotu precī, secināms, ka uzdotie jautājumi saistīti ar lēmuma izpildi administratīvā pārkāpumā procesā ietvaros, un nav uzdoti par nodokļu vai muitas normatīvo aktu piemērošanu un kur vēlāk attiecībā uz iesniedzēju varētu tiks izdots administratīvais akts.

Tā kā iesniedzējas iesniegumā sniegtais faktu apraksts un uzdotais pirmais un otrais jautājums nav uzdots par nodokļu vai muitas normatīvo aktu piemērošanu, proti, Valsts ieņēmumu dienests attiecībā uz iesniedzēju neizdos administratīvo aktu, un ir saistīts ar lēmuma izpildi administratīvā pārkāpumā procesā ietvaros, tad iesniedzēja nevar īstenot Administratīvā procesa likuma 9. nodaļā ietvertu uzziņas saņemšanas mērķi un uzziņa par iesniegumā uzdoto pirmo un otro jautājumu administratīvo pārkāpumu jomā – *vai iesniedzēja ir*

tiesīga saņemt mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot (ņemot vērā, ka tās imports saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1.q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts) un kā iesniedzēja var saņemt mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot (ņemot vērā, ka tās imports saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1.q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts) – nav sniedzama.

Tādējādi iesniedzējas iesniegumā uzdotsais pirmais un otrais jautājums neatbilst Administratīvā procesa likuma 98. panta otrās daļas un 101. panta otrās un trešās daļas nosacījumiem un atbilde uz iesniedzējas iesniegumā uzdoto pirmo un otro jautājumu ir sniedzama vispārējā Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz likuma “Par Valsts ieņēmumu dienestu” 1. pantu, 2. panta 5. punktu, 8. panta 7. punktu, Administratīvā procesa likuma 1.panta trešo daļu, 98. panta pirmo un trešo daļu un 101. panta otro un trešo daļu,

nolemju:

atteikt sniegt uzzīņu iesniedzējai par iesniegumā uzdoto pirmo un otro jautājumu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76. panta otro daļu, 79. panta pirmo daļu, 91. panta trešo daļu, 101. panta sesto daļu, 188. panta otro daļu un likuma “Par Valsts ieņēmumu dienestu” 22. panta pirmo daļu iesniedzējai ir tiesības viena mēneša laikā pēc lēmuma par atteikumu sniegt uzzīņu stāšanās spēkā pārsūdzēt to atbilstoši Administratīvā procesa likuma 189. panta trešās daļas nosacījumiem, iesniedzot pieteikumu Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot iesniedzējas iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošu konkrētu jautājumu, atbilde uz kuru ir atkarīga no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzzīņu, atbildot uz iesniegumā uzdoto trešo, ceturto, piekto, sesto un septīto jautājumu.

Ierobežojumus preču ievešanai no Baltkrievijas Eiropas Savienībā noteic Padomes 2006. gada 18. maija Regula (EK) Nr. 765/2006 par ierobežojošiem pasākumiem, ņemot vērā situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu (turpmāk – Regula Nr. 765/2006).

Regulas Nr. 765/2006 1.q panta 1. punkta a) apakšpunktā noteikts, ka ir aizliegts: a) tieši vai netieši importēt Savienībā XII pielikumā uzskaitītos dzelzs un tērauda izstrādājumus, ja: i) to izcelsme ir Baltkrievijā; vai ii) tie ir eksportēti no Baltkrievijas.

Regulas Nr. 765/2006 XII pielikumā tostarp ir norādīts Eiropas Savienības Kombinētās nomenklatūras (turpmāk – KN) kods 73 (dzelzs un tērauda izstrādājumi).

Atbilstoši Eiropas Komisijas skaidrojumiem Regulā Nr. 765/2006 lietotais termins “imports” nozīmē preču fizisku pārvietošanu (ievešanu) no Baltkrievijas

uz Eiropas Savienību.¹ Savukārt Regulas Nr. 765/2006 XII pielikumā norādītais KN kods 73 nozīmē visas preces, kas ietilpst preču grupā 73.

Tādējādi preces ar KN kodu 7308 90 98 imports (ievešana) no Baltkrievijas Eiropas Savienībā ir aizliegts saskaņā ar Regulas Nr. 765/2006 1.q panta 1. punkta a) apakšpunktu.

Regulas Nr. 765/2006 8.f panta 1. punktā noteikts, lai piemērotu šajā regulā noteiktos aizliegumus importēt preces, muitas iestādes var izlaist preces, kas fiziski atrodas Savienībā, kā paredzēts Savienības Muitas kodeksa 5. panta 26. punktā, ja tās bija uzrādītas muitai saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 134. pantu pirms attiecīgo importa aizliegumu stāšanās spēkā vai piemērošanas dienas atkarībā no tā, kurš datums ir vēlāk.

Izvērtējot iesniedzējas iesniegumā izklāstīto faktu aprakstu, proti, ka preces ar KN kodu 7308 90 98 tika ievestas 2023. gada 4. februārī, proti, pēc Regulas Nr. 765/2006 1.q panta 1. punkta a) apakšpunktā noteikta importa (ievešanas) aizlieguma stāšanās spēkā precēm ar KN kodu 7308 90 98, muitas procedūras – laišana brīvā apgrozībā - piemērošana šobrīd ir aizliegta.

Savukārt turpmākā rīcība ar sektorālajām sankcijām pakļautajām precēm iespējama pēc iesniedzējas izvēles - piemērojot precēm pagaidu uzglabāšanu, glabāšanu muitas noliktavā² vai brīvajā zonā, vai atsakoties no precēm par labu valstij, vai tās iznīcinot, ja iznīcināšanas rezultātā nerodas galaprodukts, kas arī ir sankcijām pakļauta prece.

Regulas Nr. 765/2006 8.f panta 3. punktā noteikts, ka muitas iestādes neatļauj preču izlaišanu, ja tām ir pamatots iemesls aizdomām par sankciju apiešanu, un neatļauj preces reeksportēt uz Baltkrieviju.

Tādējādi sektorālajām sankcijām pakļauto preču izvešana atpakaļ (reeksports) uz Baltkrieviju ir aizliegta.

Ievērojot minēto, atbildot uz trešo jautājumu, par to, vai mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot, iesniedzējai ir jākārt “muitas formalitātes”, informējam, ka Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu 5. panta 8. punktā noteikts, ka “muitas formalitātes” ir visas darbības, kas jāveic personai un muitas dienestiem, lai izpildītu tiesību aktu muitas jomā prasības, savukārt minētās regulas 5. panta 12. punktā noteikts, ka “muitas deklarācija” ir darbība, ar ko persona noteiktā veidā un kārtībā paziņo par savu vēlmi precēm piemērot noteiktu muitas procedūru, vajadzības gadījumā norādot jebkurus īpašus pasākumus, kas būtu jāpiemēro.

Tādējādi personai ir pienākums paziņot savu vēlmi precēm piemērot konkrētu muitas procedūru, iesniedzot muitas deklarāciju. VID informē, ka izvērtējot iesniedzējas iesniegumā minēto tiesisko situāciju iesniedzējai pirms

¹ Sk. Eiropas Komisijas dokumenta “Consolidated FAQs on the implementation of Council Regulation No 833/2014 and Council Regulation No 269/2014” (Bieži uzdoto jautājumu par Padomes Regulas Nr. 833/2014 un Padomes Regulas Nr. 269/2014 īstenošanu konsolidētā versija) A sadaļas 1. daļas atbildi uz 16. jautājumu. Pieejams: [Consolidated version - Frequently asked questions concerning sanctions adopted following Russia's military aggression against Ukraine and Belarus' involvement in it. \(europa.eu\).](https://europa.eu/european-council/sites/default/media/document/Consolidated_FAQs_on_the_implementation_of_Council_Regulation_No_833_2014_and_Council_Regulation_No_269_2014.pdf)

² Ja prece tiek novietota muitas noliktavā vai brīvajā zonā, pirms attiecīgās muitas procedūras piemērošanas muitas iestādē jāiesniedz muitas noliktavas apliecinājums, ka netiks pārkāpts sankciju režīms, preces uzglabājot.

preču saņemšanas Nodrošinājumu valsts aģentūrā precēm ir jāpiemēro viena no šādām muitas procedūrām: pagaidu uzglabāšana³, glabāšana muitas noliktavā vai brīvajā zonā⁴. VID paskaidro, ka iesniedzēja var arī atteikties no precēm par labu valstij⁵, vai tās iznīcināt⁶, ja preču iznīcināšanas rezultātā nerodas galaprodukts, kas arī ir sankcijām pakļauta prece.

Atbildot uz ceturto jautājumu, kādas “muitas formalitātes” iesniedzējai ir jākārt, lai saņemt mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot, informējam, ka pirms preču saņemšanas Nodrošinājumu valsts aģentūrā precēm ir jāpiemēro pagaidu uzglabāšana, glabāšana muitas noliktavā vai brīvajā zonā. Kā arī iesniedzēja var atteikties no precēm par labu valstij, vai tās iznīcināt, ja iznīcināšanas rezultātā nerodas galaprodukts, kas arī ir sankcijām pakļauta prece.

Atbildot uz piekto jautājumu, vai mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot, iesniedzējai ir jādeklarē muitas procedūrai “laišana brīvā apgrozībā” ar KN kodu 7308 90 98 (ņemot vērā, ka tās deklarēšana muitas procedūrai “laišana brīvā apgrozībā” saskaņā ar Muitas likuma 29. panta piecpadsmīto daļu ir aizliegta), informējam, ka precēm ar KN kodu 7308 90 98, muitas procedūras – laišana brīvā apgrozībā - piemērošana šobrīd ir aizliegta atbilstoši Regulas Nr. 765/2006 1.q panta 1.punkta a) apakšpunktā un 8.f panta 1. punktā noteiktajam.

Atbildot uz sesto jautājumu, vai mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot, iesniedzējai ir tiesīga saņemt izvedot to uz Baltkrieviju (ņemot vērā, ka tās imports saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1.q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts), informējam, ka preces ar KN kodu 7308 90 98 izvešana atpakaļ (reeksports) uz Baltkrieviju ir aizliegta saskaņā ar Regulas Nr. 765/2006 8.f panta 3. punktu.

Atbildot uz septīto jautājumu, kā mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot, iesniedzēja var izvest (atgriezt) uz Baltkrieviju, informējam, ka preces ar KN kodu 7308 90 98 izvešana atpakaļ (reeksports) uz Baltkrieviju ir aizliegta saskaņā ar Regulas Nr. 765/2006 8.f panta 3. punktu.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Padomes 2006. gada 18. maija Regula (EK) Nr. 765/2006 par ierobežojošiem pasākumiem, ņemot vērā situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu 1.q panta 1. punkta a) apakšpunkts, 8.f panta 1. un 3. punkts, Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (turpmāk – SMK) 5. panta 17. punktā noteikts, ka “pagaidu uzglabāšana” ir ārpussavienības preču pagaidu uzglabāšana muitas uzraudzībā laikposmā starp to uzrādīšanu muitai un muitas procedūras piemērošanu tām vai reeksportu.

⁴ SMK 210. panta b) apakšpunktā noteikts, ka precēm var piemērot jebkuru no šādām īpašu procedūru kategorijām -

uzglabāšana, kas ietver uzglabāšanu muitas noliktavā un uzglabāšanu brīvajās zonās.

⁵ SMK 199. pantā noteikts, ka no ārpussavienības precēm un precēm, kas pakļautas galapatēriņa procedūrai, procedūras izmantotājs vai, attiecīgā gadījumā, preču valdītājs ar muitas dienestu iepriekšēju atļauju var atteikties par labu valstij.

⁶ SMK 5. panta 37. punkta c) apakšpunktā noteikts, ka “pārstrādes darbības” ir [...] - preču iznīcināšana.

Savienības Muitas kodeksu 5. panta 8., 12. un 17. punkts un 37. punkta c) apakšpunkts, 199. pants, 210. panta b) apakšpunkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ievērojot to, ka iesniedzējas iesniegumā uzdots pirmais un otrais jautājums – *vai iesniedzēja ir tiesīga saņemt mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot (ņemot vērā, ka tās imports saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1.q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts) un kā iesniedzēja var saņemt mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot (ņemot vērā, ka tās imports saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1.q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts)* – neatbilst Administratīvā procesa likuma 98. pantā noteiktajām prasībām un Iesniedzēja konkrētajā tiesiskajā situācijā nevar īstenot Administratīvā procesa likuma 9. nodaļā “Uzziņa par savām tiesībām” ietvertu uzziņas saņemšanas mērķi, Valsts ieņēmumu dienests, izskatot iepriekš minētos jautājumus pēc būtības un ņemot vērā, sniedz šādu vispārīga rakstura atbildi Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā.

Atbildot uz pirmo jautājumu, *“vai iesniedzēja ir tiesīga saņemt mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot (ņemot vērā, ka tās imports saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1.q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts)”*, informējam, ka iesniedzēja ir tiesīga saņemt mantu, ko saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta 2024. gada 23. septembra lēmumu Nr.17857000261224-2 par soda piemērošanu ir nolemts atdot.

Atbildot uz otro jautājumu, *“kā iesniedzēja var saņemt mantu, ko saskaņā ar Lēmumu par soda piemērošanu ir nolemts atdot (ņemot vērā, ka tās imports saskaņā ar Regulas Nr. 2022/355 1.q panta 1. punktu no Baltkrievijas ir aizliegts)”*, informējam.

Preču ar KN kodu 7308 90 98 imports (ievešana) no Baltkrievijas Eiropas Savienībā ir aizliegta saskaņā ar Regulas Nr. 765/2006 1.q panta 1. punkta a) apakšpunktu. Tā kā preces ar KN kodu 7308 90 98 tika ievestas 2023. gada 4. februārī, proti, pēc Regulas Nr. 765/2006 1.q panta 1. punkta a) apakšpunktā noteikta importa (ievešanas) aizlieguma stāšanās spēkā precēm ar KN kodu 7308 90 98, muitas procedūras – laišana brīvā apgrozībā - piemērošana šobrīd ir aizliegta.⁷

⁷ Regulas Nr. 765/2006 8.f panta 1. punktā noteikts, lai piemērotu šajā regulā noteiktos aizliegumus importēt preces, muitas iestādes var izlaist preces, kas fiziski atrodas Savienībā, kā paredzēts Savienības Muitas kodeksa 5. panta 26. punktā, ja tās bija uzrādītas muitai saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 134. pantu pirms attiecīgo importa aizliegumu stāšanās spēkā vai piemērošanas dienas atkarībā no tā, kurš datums ir vēlāk.

Savukārt, tā kā precēm ir ārpussavienības preču⁸ statuss, tās ir pakļautas muitas uzraudzībai⁹, un, lai saņemtu iesniegumā norādītu mantu Nodrošinājumu valsts aģentūrā, pirms preču saņemšanas Nodrošinājumu valsts aģentūrā precēm ir jāpiemēro vienu no šādām muitas procedūrām: pagaidu uzglabāšana¹⁰, glabāšana muitas noliktavā vai brīvajā zonā¹¹. Kā arī iesniedzēja var arī atteikties no precēm par labu valstij¹², vai tās iznīcināt¹³, ja preču iznīcināšanas rezultātā nerodas galaprodukts, kas arī ir sankcijām pakļauta prece.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Roķe

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Jeļena Plīčko 67120831

⁸ SMK 5. panta 24. punktā noteikts, ka “ārpussavienības preces” ir preces, kas nav minētas 23. punktā vai kas ir zaudējušas Savienības preču muitas statusu.

⁹ SMK 134. panta 1. punktā noteikts, ka Preces, kas ievestas Savienības muitas teritorijā, no to ieviešanas brīža ir muitas uzraudzībā, un tās var pakļaut muitas kontrolei. [...] Preces paliek muitas uzraudzībā tik ilgi, cik vajadzīgs, lai noteiktu to muitas statusu, un tās neizņem no muitas uzraudzības bez muitas dienestu atļaujas.

Neskarot 254. pantu, Savienības preces nav muitas uzraudzībā, tiklīdz ir noteikts to muitas statuss.

Ārpussavienības preces paliek muitas uzraudzībā, līdz tiek mainīts to muitas statuss vai tās tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas, vai iznīcinātas.

¹⁰ SMK 5. panta 17. punktā noteikts, ka “pagaidu uzglabāšana” ir ārpussavienības preču pagaidu uzglabāšana muitas uzraudzībā laikposmā starp to uzrādīšanu muitai un muitas procedūras piemērošanu tām vai reeksportu.

¹¹ SMK 210. panta b) apakšpunktā noteikts, ka precēm var piemērot jebkuru no šādām īpašu procedūru kategorijām - uzglabāšana, kas ietver uzglabāšanu muitas noliktavā un uzglabāšanu brīvajās zonās.

¹² SMK 199. pantā noteikts, ka no ārpussavienības precēm un precēm, kas pakļautas galapatēriņa procedūrai, procedūras izmantotājs vai, attiecīgā gadījumā, preču valdītājs ar muitas dienestu iepriekšēju atļauju var atteikties par labu valstij.

¹³ SMK 5. panta 37. punkta c) apakšpunktā noteikts, ka “pārstrādes darbības” ir [...] - preču iznīcināšana.